

FIȘA DISCIPLINEI
Istoriografie românească
Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Istorie medievală, Premodernă și Istoria artei
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Istorie
1.7. Forma de învățământ	Învățământ la distanță

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Istoriografie românească				Codul disciplinei	HLR1205	
2.2. Titularul activităților de curs – Coordonatorul de disciplină				Prof. univ. dr. Greta Miron				
2.3. Titularul activităților de seminar / laborator / proiect – tutorele				Prof.univ. dr. Greta Miron				
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Conținut	Felul disciplinei DF
							Obligativitate	Obligatorie DOB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână – forma cu frecvență	3	din care: 3.2. curs	2			3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore pe semestru – forma Învățământ la distanță	142	din care: 3.5. SI	100	AI=Nr. ore curs IF x nr. Săptămâni	28	3.6. AT (4) + TC (10) + AA (0)	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)							ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)							35
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren							39
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri							20
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)							2
3.5.5. Examinări							2
3.5.6. Alte activități							2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)	128						

3.8. Total ore pe semestru (număr ECTS x 25 de ore)	100
3.9. Numărul de credite	4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Platforma MsTeams a UBB
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului/ proiectului	

6. Competențe

6.1 Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	- Asimilarea și utilizarea conceptelor specifice domeniului - Capacitatea de a proiecta și implementa un proiect de cercetare - Capacitatea de a colecta și evalua date - Abilitatea de a analiza un text istoric
Competențe transversale	- Dezvoltarea gândirii critice - Analiza și sinteza - Vorbitul în public și abilitați de prezentare - Munca în echipă - Competențe digitale

6.2 Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște etapele principale ale scrisului istoric românesc, autorii reprezentativi, gândirea și metoda lor istorică, influențele receptate și inovațiile aduse.
Aptitudini	Studentul este capabil să identifice cronologic secvențele /curențele istoriografiei românești. Are aptitudinea de a identifica și defini conceptele și teorii ale scrisului istoric. Poate înțelege recurențele tematice și interpretative din scrisul istoric actual.
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a înțelege independent un text istoric. El poate preda conținuturile asimilate, analiza morfologică a unui text și le poate folosi și în alte contexte profesionale, deoarece a dobândit o competență conceptuală a structurării gândirii, a acțiunii și a discursului.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	Crearea unei viziuni de ansamblu asupra discursului istoric și a gândirii istorice de la începuturile sale medievale până în contemporaneitate, în relație cu ambientul cultural și politic.
--	--

	Surprinderea continuităților și schimbărilor în discursul istoric în funcție de influențele receptate, scopurile urmărite și publicul vizat.
7.2. Obiectivele specifice	Caracterizarea principalelor curente istoriografice prin creatorii de discurs istoric. Desprinderea caracteristicilor discursului istoric determinate de definirea termenului istorie, concepția despre timp, genurile istorice cultivate, categoriile de surse utilizate, metodele de informare și modalitățile de alcătuire/scriere a unui text istoric.

8. Conținuturi

8.1. AI, SI	Metode de predare	Observații
1. Etapele scrisului istoric românesc: de la pomelnice, anale, cronici la sintezele istorice moderne. Tendințe și curente în istoriografia română contemporană	Prelegerea asociată cu întrebări / discuții Suport Power Point	SI- 7 ore
2. Mesajul ideatic al cronicilor din sec. XV-XVI	Prelegerea presărată cu întrebări / discuții Analiza de text Suport Power Point	SI - 7 ore
3. Genuri istoriografice atipice în Evul Mediu românesc. Reprezentări vizuale ale trecutului: reprezentări tombale, cronici murale	Prelegerea presărată cu întrebări / discuții Analiza surselor vizuale Suport Power Point	SI- 7 ore
4. Modelul cultural umanist și scrisul istoric românesc	Prelegerea presărată cu întrebări / discuții Suport Power Point	SI- 7 ore
5-6 Modelul cultural baroc în istoriografia română. De la baroc la iluminism- Dimitrie Cantemir.	Prelegerea presărată cu întrebări / discuții Analiza de text Suport Power Point	SI- 14 ore
6-8. Istoriografia românească în secolul al XVIII-lea. Sensurile politice ale istoriei.	Prelegerea presărată cu întrebări / discuții Analiza de text Suport Power Point	SI- 14 ore
8-9. Romanticismul istoriografic între istorie și ficțiune. Istoria în slujba idealurilor politice ale unificării și independenței politice.	Prelegerea presărată cu întrebări / discuții Analiza de text Suport Power Point	SI- 14 ore
10-13. Repere ale istoriografiei din perioada interbelică. Instituționalizarea cercetării istorice. Școala istoriografică clujeană. Disputa dintre generații-	Prelegerea presărată cu întrebări / discuții Analiza de text Suport Power Point	SI - 21 de ore

<i>Revista istorică română și critica lui Nicolae Iorga. Profiluri de istorici: Nicolae Iorga, P. P. Panaitescu, Gh. I. Brătianu.</i>		
Bibliografie: <i>Radosav Doru (ed.), Istoriografia românească, Editura Academiei Române, 2019.</i> <i>Radosav Doru, Curs de istoriografie românească (încărcat în clasa de Teams)</i> Bogdan, Ioan, <i>Cronicile slavo-române din sec. XV-XVI</i>, Ed. P.P. Panaitescu, Buc., 1959. Boia, Lucian, <i>Istorie și mit în conștiința românească</i>, Humanitas, 1997. Cambose, Astrid, Mihalache Cătălina, Antonie Dumitru Chelcea (ed.), <i>Lumea lui Bălcescu</i>, Ed. Mega/Argonaut, 2021. Cândea, Virgil, <i>Rațiunea dominantă</i>, Cluj-Napoca, 1979, p. 73-128. Cândea, Virgil, <i>Stolnicul între contemporani</i>, Ed. Științifică, București, 1971. Dima-Drăgan, Corneliu, <i>Biblioteca unui umanist român</i>, Constantin Stolnicul Cantacuzino, București, 1967. Duțu, Alexandru, <i>Umaniștii români și cultura europeană</i>, București, 1974, p. 73-128. Duțu, Alexandru, "Modelul cultural brâncovenesc", în vol. Constantin Brâncoveanu, Ed. Paul Cernovodeanu, Florin Constantiniu, București, 1989, p. 156-170. Duțu, Alexandru, <i>Coordonate ale culturii românești în secolul al XVIII-lea (1700-1821)</i>, București, 1968. Ilieș, Aurora, „Constantin Brâncoveanu și cronistica epocii sale”, în Paul Cernovodeanu, Florin Constantiniu (ed.), Constantin Brâncoveanu, București, 1989, p. 202-218. Lemny, Ștefan, <i>Întâlniri cu istoria în secolul XVIII. Teme și figuri din spațiul românesc</i>, Iași, 2003. Idem, <i>Cantemireștii: aventura europeană a unei familii princiare din secolul al XVIII-lea</i>, Iași, Polirom, 2010. Manolescu, Nicolae, <i>Istoria critică a literaturii române</i>, Ed. Fundației culturale române, 1997, p. 59-83. Mazilu, Dan Horia, <i>Noi despre ceilalți. Fals tratat de imagologie</i>, Iași, 1999. Mazilu, Dan Horia, <i>Literatura română în epoca Renașterii</i>, Ed. Minerva, București, 1984, (p. 266-350). Nastasă, Lucian, <i>Generație și schimbare în istoriografia română. Sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX</i>, Presa Universitară clujeană, 1999. Ornea, Zigu, <i>Originile romantismului românesc</i>, Ed. Minerva, București, 1972. Panaitescu, P.P. Renașterea și românii, în "Interpretări românești", Ed. Enciclopedică, Buc., 1994. Pecican, Ovidiu, <i>Troia, Veneția, Roma</i>, Europress Grup, 2007. Pecican, Ovidiu, <i>Lumea lui Simion Dascălul</i>, Cluj-Napoca, 1998, p. 57-93, 107-121. Pecican, Ovidiu, <i>B.P. Hașdeu istoric</i>, Cluj-Napoca, 2004. Pecican, Ovidiu, <i>Ce istorie scriem?</i>, Editura Ideea europeană, 2006. Protase, Maria, <i>Petru Maior</i>, Ed. Minerva, București, 1973. Șimanschi, Leon, "Istoriografia româno-slavă din Moldova. Lista domniilor din a doua jumătate a secolului al XIV-lea", în Anuarul Institutului A.D. Xenopol, Iași, XXI, 1984. Teodor, Pompiliu, <i>Evoluția gândirii istorice românești</i>, Cluj-Napoca, 1970. Teodor, Pompiliu, <i>Introducere în istoria istoriografiei din România</i>, Cluj-Napoca, 2002. Teodor, Pompiliu, <i>Interferențe iluministe europene</i>, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1984. Teodor, Pompiliu, <i>Sub semnul luminilor. Samuil Micu</i>, Presa Universitară clujeană, 2000. Teodor, Pompiliu, <i>Incursiuni în istoriografia română a secolului XX</i>, Oradea, 1995, p. 7-34. Theodorescu, Răzvan, "Dunga cea mare a rodului și neamului său". Note istorice în arta brâncovenească", în Paul Cernovodeanu, Florin Constantiniu (ed.), Constantin Brâncoveanu, București, 1989, p. 180-202. Zub, Alexandru, <i>Biruit-au gândul</i>, Ed. Junimea, Iași, 1983. Zub, Alexandru, <i>Mihail Kogălniceanu istoric</i>, Ed. Junimea, Iași, 1974. Zub, Alexandru, <i>A scrie și a face istorie</i>, Ed. Junimea, Iași, 1981. Zub, Alexandru, <i>Istoriografia română la vârsta sintezei: A.D. Xenopol</i>, Iași, Institutul european, 2004. Zub, Alexandru, <i>De la istoria critică la criticism</i>, Ed. Academiei R.S.R, Buc., 1985. Zub, Alexandru, <i>Istorie și istorici în România interbelică</i>, Ed. Junimea, Iași, 1989.		
8.2. AT	<i>Metode de predare-învățare</i>	<i>Observații</i>
1. <i>Etapele scrisului istoric românesc: de la pomelnice, anale,</i>	<i>Prelegere/discuție/analiză</i>	

<i>cronici la sintezele istorice moderne. Tendințe și curente în istoriografia română contemporană</i>	<i>de text</i>	
2. <i>De la baroc la iluminism- tema originilor și semnificațiile ei politice</i>	<i>Prelegere/discuție/analiză de text</i>	
3. <i>Istoriografia romantică- în slujba formării națiunii.</i>	<i>Prelegere/discuție/analiză de text</i>	
4. <i>Scrisul istoric în context national. Perioada interbelică: tendințe istoriografice și apetente criticiste</i>		
<i>Bibliografie:</i>		
8.3. TC	<i>Metode de transmitere a informației</i>	<i>Observații</i>
Elaborarea unui eseu cu tema: <i>Teme umaniste în scrisul istoric românesc.</i>		<i>SI- 10 ore</i>
Elaborarea unui eseu cu tema: <i>Abordări istorice și dispute istoriografice în perioada interbelică</i>		<i>SI- 10 ore</i>
<i>Bibliografie:</i> Doru Radosav, <i>Suport de curs (platforma Teams)</i> Adolf Armbruster, <i>Romanitatea românilor</i> , Ed II-a, București, Editura Enciclopedică, 1999, pp. 114-141, pp. 161-175 Al. Duțu, <i>Umaniști români și cultura europeană</i> , București, Ed. Minerva, 1974, pp. 73-128. Dan Horia Mazilu, <i>Noi despre ceilalți. Fals tratat de imagologie</i> , Polirom, Iași, 1999. V. Căndea, <i>Rățiunea dominantă</i> , Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 1979, pp. 33-79. N. Olahus <i>Hungaria, Attila</i> , Ed. Bilingvă, Iași, Institutul European, 1999. P.P. Panaitescu, <i>Renașterea și românii în „Interpretări românești”</i> , București, Ed. Enciclopedică, 1994, pp. 189-211. Al. Zub, <i>De la istoria critică la criticism</i> , București, Ed. Enciclopedică, 2000, pp. 321-344 Idem, <i>Istorie și istorici în România interbelică</i> , Iași, Ed. Junimea, 1981, passim C.C. Giurescu, <i>Cuvânt înainte la „Revista istorică română”</i> , v. 1/I, București, 1931		
8.4. AA	<i>Metode de predare-învățare</i>	<i>Observații</i>
<i>Bibliografie:</i>		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Istoria istoriografiei românești este o disciplină formativă, menită să le prezinte studenților permanențele și schimbările din istoriografia română, temele recurente și miturile. Prin analiza istoriografiei românești studenții pot înțelege mai bine societatea contemporană, cu speranțele și angoasele ei așa cum sunt acestea exprimate în spațiul public prin discursul istoricilor sau al oamenilor politici. Cursul este important pentru formarea gândirii critice prin analiza de discurs, esențială în societatea de azi asaltată de informații false.

10. Evaluare

<i>Tip activitate</i>	<i>10.1. Criterii de evaluare</i>	<i>10.2. Metode de evaluare</i>	<i>10.3. Pondere din nota finală</i>
10.4. AI, SI	<i>Însușirea temelor din curs</i>	<i>Examen scris</i>	<i>70%</i>
10.5. TC / AA	<i>Documentare, argumentare, stil, intervenția la curs</i>	<i>Eseuri/prezența activă la curs</i>	<i>30%</i>

10.6. Standard minim de performanță

Parcurgerea a minim 3 cărți/studii din bibliografia de curs

Minim o intervenție în discuțiile provocate în timpul cursului sau pe marginea izvoarelor discutate la curs.

11. Etichete ODT (Obiective de Dezvoltare Durabilă)

Nu se aplică

Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică."